

endnu er noget virkeligt Grundlag for at kunne lovgive derom. Det gælder om de store Spørgsmaal, som jeg tror blive dem, der væsentlig komme til at beherske vort politiske Liv i nogle Aar foruden Forfatningsspørgsmaalet: En Omordning af Alderdoms- og Invaliditetslovgivningen, Spørgsmaalet om Enke- og Børneforsørgelse o. desl. Det er den ene Række af Spørgsmaal. Den anden Række af Spørgsmaal kan sammenfattes i det ene Ord: Jordspørgsmaalet. Man vil komme til at beskæftige sig indgaaende med Grundværdibeskatningen og det store Jordspørgsmaals andre Grene. Men det kan ikke nytte at skjule for sig selv, at her ere vi endnu meget i det uklare, det er endnu i høj Grad Fremtids-Musik, her er ikke det faste Grundlag, som kan tillade Lovgivningen i den nærmeste Tid med Udsigt til praktisk Resultat at beskæftige sig med disse Spørgsmaal. Derfor er det meget naturligt, at de forberedes, men de ere ikke modne til Løsning.

Altsaa, den gamle politiske Dagsorden er udtømt, og den nye er endnu ikke endelig udformet. Vi befinde os altsaa ligesom i en Mellemakt. Ogsaa af den Grund er det ret naturligt, at Kravene om en hel eller delvis Revision af Forfatningen vinder Styrke. Dertil kommer andre Grunde. Alberti-Katastrofen og Kampen om Forsvarssagen have unægtelig virket opløsende og splittende paa vort politiske Liv paa mere end en Maade. Jeg skal ikke dvæle ved den Rystelse, som selve Alberti-Katastrofen har givet vort Samfund paa saa mange Maader, til syvende og sidst ere de økonomiske Virkninger af denne Katastrofe mindst, paa andre Omraader har den affødt langt mere skæbnesvangre og dybtgribende Virkninger. Der findes nu intetsteds i det stærkt gruppesplittede Folketing et solidt Grundlag for en Regeringsdannelse af nogen Varighed og Tryghed, intetsteds et Grundlag, der er stærkt nok til at bære en Reformpolitik paa længere Sigt. Maaske kan det ændre sig, og det kan endda være, at det kan ændre sig i Løbet af kort Tid, men det tør vel nok siges, at som Tilstanden er nu, forholder det sig, som jeg har sagt.

De Begivenheder, vi have umiddelbart i vor Erindring fra den nærmest foregaaende Tid, bekræfte i høj Grad denne Mening. At Ministeriet Holstein faldt, var et *incident* efter de bedste franske Mønstre. Et kort og hidsigt Sammenstød i Folkeetinget, Misforstaaelser dels af Ytringer, der umiddelbart forinden vare faldne, dels

af Begivenheder, der kun laa kort Tid tilbage, affødte et Resultat, som ingen blot en Dag før havde tænkt sig Muligheden af. Men at noget slikt kunde ske, viser bedst, at det politiske Grundlag var løst og splittet. Og den nuværende Regerings Dannelse bekræfter det i endnu højere Grad. Heller ikke en saadan Regerings Dannelse vilde man endog for et Par Maaneder eller et Fjerdingaar siden ret vel have tænkt sig mulig. Den høje Regering maa selv være den første til at indrømme og har for øvrigt indirekte mere end en Gang under Debattens Løb her i denne Samling indrømmet, at dens Grundlag er overordentlig skrøbeligt, ja i Virkeligheden endnu skrøbeligere, end Ministeriet Holsteins var.

Jeg skal ikke komme tilbage til de Betragtninger i saa Henseende, som jeg gjorde gældende under Finanslovens første Behandling. Jeg skal kun gentage en Ting, jeg da fremhævede, og som jeg synes viser det saa uimodsigeligt, saa skærende klart: Det er, at Regeringen bygger i Virkeligheden paa 3 Grupper, paa sin egen 20-Mands Gruppe, paa den socialdemokratiske Gruppe og den yderliggaaende Højregruppe. Mellem disse Grupper er der intet virkeligt Fællesskab. Jeg skal gentage, hvad jeg sagde ved Finanslovens første Behandling, at selv der, hvor man vil være mest tilbøjelig til at finde Fællesskab mellem de Radikale og Socialdemokraterne, afslører Grundmodsatningen sig bestemt i dette, at det efter al Sandsynlighed ikke vil være muligt for Regeringen at opnaa en Finanslov af den Gruppe, med hvilken den staar i det nærmeste Samarbejde. Jeg tror, at Socialdemokraterne efter hele deres Grundopfattelse ogsaa i Aar ville stemme mod Finansloven. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) ryster paa Hovedet? (*Borgbjerg*: Vi have aldrig stemt mod Finansloven!) De stemme heller ikke for den, og hvis det beroede paa dem, fik Regeringen ingen Finanslov. Det kan maaske siges at være noget af en Formalitet, men der ligger en dyb Realitet bagved, den nemlig, som der ogsaa gentagende er peget paa her, at Socialdemokratiets Samfundopfattelse er væsensforskellig fra Regeringens. Det er den nu en Gang, og det skaber i Længden ikke noget godt Grundlag for det politiske Samarbejde at maatte indrømme, at den Samfundopfattelse, som til syvende og sidst skal præge sig i hver eneste vedtagne Lov, er grundforskellig. Det forholder sig dermed som